

Jorritsma-Lebbink

werkzaamheden van deze IRC-groep zijn in 1997 afgerond. Het overleg in de Schelde- en Maascommissie is pas heel recent gestart en van Nederlandse zijde wordt er sterk op aangedrongen om de hoogwaterproblematiek in de Internationale Maascommissie zo spoedig mogelijk aan te pakken. Er is nog niet met zekerheid te zeggen op welke termijn daar de eerste resultaten beschikbaar zullen zijn.

De heer Van den Berg heeft gevraagd naar de mogelijkheden om de vertraging bij het herstel van watersystemen in te lopen en naar de mogelijkheden om "Natuur aan het werk" te koppelen aan de dijkversterkingen. De heer Van Waning heeft naar de planning voor "Natuur aan het werk" gevraagd. Sinds het artikel herstel watersystemen in 1991 voor het eerst in de begroting opgenomen werd, is het budget elk jaar nog toegenomen. Door de jaren heen is de besteding weliswaar iets achtergebleven bij het beschikbare budget, maar de toename van de besteding was wel steeds gelijk aan de toename van het budget. Voor de komende jaren stabiliseert het budget zich op het huidige niveau en de verwachting is daarom, dat er ook van volledige uitputting sprake kan zijn. De achterstand wordt daarmee weliswaar niet ingelopen, maar groeit ook niet meer. Met behulp van gelden uit cluster 3 kan die achterstand zelfs nog iets worden verkleind.

De voor "Natuur aan het werk" beschikbare gelden worden voorshands ingezet op de natuurontwikkeling in de uiterwaarden door aankoop van gronden. Er komen dan weer delfstoffen beschikbaar, die bij de dijkversterkingen gebruikt kunnen worden. De nu beschikbare budgetten zijn voldoende om een heel groot deel van de herinrichtingsdoelstelling van 5000 ha in het jaar 2000 gerealiseerd te hebben. Een koppeling van beide projecten op deze manier is dus ook mogelijk. Hiermee ontstaat meer draagvlak en kan werk met werk worden gemaakt. In het rapport "Natuur aan het werk" worden ook nog veel andere projecten genoemd, zoals oeverprojecten in het IJsselmeergebied en een aantal in het Zuidhollandse en het Zeeuwse gebied, die door de nu gestelde prioriteit voorlopig niet aan bod kunnen komen. Die projecten zullen

dus vanaf het jaar 2000 aan de beurt komen.

De heren Leers, Van Gijzel en Van den Berg hebben gevraagd naar de stand van zaken bij de kustsuppleties. In 1990 hebben wij, zoals bekend, gekozen voor het dynamisch handhaven van de kustlijn. Dat is vastgelegd in de nota Kustverdediging na 1990, een beleidskeuze voor de kustlijninzorg. Het voor de kustlijnhandhaving benodigde budget van zo'n 60 mln. per jaar wordt voor het overgrote deel besteed aan zandsuppleties. In de thans in voorbereiding zijnde Kustnota 1995 wordt de keuze voor dynamisch handhaven geëvalueerd. Naar verwachting zal die nota na de jaarwisseling gereed zijn en ik wil over mijn conclusies met betrekking tot de evaluatie van het kustbeleid vervolgens graag met de Tweede Kamer in discussie treden. Zo nodig zullen financiële aanpassingen dan betrokken worden bij de voorbereiding van de begroting 1997.

Een aantal leden heeft gesproken over de vierde nota waterhuishouding. Op dit moment is het te vroeg om aan te geven wat de hoofdlijnen van de nota zullen zijn. Het zou ook niet goed zijn om dat nu te proberen, gezien het hele, open planproces dat wordt gevolgd. Het is overigens niet de bedoeling tot een volledig nieuw beleid te komen, maar om te zoeken naar die punten waarop het huidige beleid kan worden verbeterd om de eerder geformuleerde beleidsdoelstelling op efficiënte en effectieve wijze te kunnen realiseren. De Kamer kent de notitie Ruimte voor water, die onlangs is verschenen; die vormt een eerste aanzet tot discussie.

Ik heb inmiddels het amendement gekregen. De Kamer kan het aannemen en kan dat ook laten. Ik denk dat ik in het overleg met de schippersorganisaties het geld in diezelfde post zou moeten vinden. Ik vind overigens wel dat er een gesprek met de organisaties moet worden gevoerd over de vragen of het noodzakelijk is en of het dat bedrag hoort te zijn. Ik vind niet dat wij een blanco cheque kunnen uitschrijven. Wij moeten hen subsidiëren voor het werk dat werkelijk noodzakelijk is. Wij zijn in gesprek en ik ben er niet van overtuigd dat dit het bedrag moet zijn. Ik heb dus geen behoefte aan het amendement, want ik heb al gezegd dat ik bereid ben om met hen

te praten en eventuele financiële problemen op te lossen. In het amendement wordt bovendien aangegeven hoe groot het bedrag mag zijn; het kon wel eens blijken dat dit meteen als minimum gaat gelden. Ik vraag mij af of dat nodig is.

De heer **Leers** (CDA): Voorzitter! Het gaat mij erom, de organisaties helderheid te bieden over hetgeen waarop zij komend jaar kunnen rekenen. Dat weten zij nu niet.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Ik heb gezegd dat ik een oplossing voor de financiële problemen zal zoeken. De organisaties moeten krijgen wat zij nodig hebben, maar ook niet meer. De gesprekken zijn aan de gang en ik ben bereid om een oplossing te zoeken. Ik ben ook nog bereid om aan de Kamer daarover te rapporteren. Voor het overige moet de Kamer het zelf maar weten.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 12.18 uur tot 13.05 uur geschorst.

□

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, dinsdag 21 november te stemmen over de moties, voorgesteld tijdens het nota-overleg van 6 november jl. over het structuurschema Oppervlakte-delfstoffen, te weten:

- de motie-Huys c.s. over een algemene richtlijn inzake veiligheidsanalyse (23625, nr. 8);
- de motie-Esselink over de kosten van de inrichting van winningslocaties (23625, nr. 9);
- de motie-Esselink over de compensatie van verloren natuur- en landschapswaarden (23625, nr. 10);
- de motie-H.G.J. Kamp c.s. over het inzetten van secundaire grondstoffen

Voorzitter

door het Rijk en provincies (23625, nr. 11);
- de motie-H.G.J. Kamp c.s. over het ook door gemeenten en waterschappen inzetten van secundaire grondstoffen (23625, nr. 12);
- de motie-Van Waning/Huys over het zuinig gebruiken van primaire grondstoffen (23625, nr. 13);
- de motie-M.B. Vos over een herziening van bestuurlijke afspraken (23625, nr. 14);
- de motie-M.B. Vos over het Plateau van Margraten (23625, nr. 15).

Ik stel voor, dinsdag 21 november bij het begin van de vergadering te behandelen:

- de brief van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van de algemene commissie voor de Rijksuitgaven, houdende het voorstel een tijdelijke commissie in te stellen (24339, nr. 4).

Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda voor 5, 6, en 7 december:
- het wetsvoorstel Regels betreffende de financiële verstrekkingen ten laste van de begroting van het Ministerie van Financiën (Kaderwet financiële verstrekkingen Financiën) (24176);
- het voorstel van rijkswet Wijziging van de Rijkswet op het Nederlander-schap (23594, R1496) (voortzetting).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Van der Heijden.

De heer **Van der Heijden** (CDA): Voorzitter! In mijn zeer belangrijke functie van waarnemend voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport verzoek ik u, het debat over de AOW-gerechtigden en de Ziekenfondswet, het onderwerp waarmee de naam van de heer Van Otterloo onverbrekelijk verbonden is, uit te stellen. Er zijn gisteravond laat nog nieuwe berekeningen naar voren gekomen die toch weer intern beraad vragen. Ik heb begrepen dat ten minste vier fracties dringend vragen, vanavond niet nog te behoeven aantreden. De commissie heeft zich inmiddels tot toek van deze vier fracties gemaakt. Ik hoop dat u dit verzoek zult inwilligen. Als het debat volgende week kan worden gehouden, graag.

De **voorzitter**: Als niemand hierover nog het woord verlangt, stel ik vast dat deze wetsvoorstellen niet gereed zijn voor behandeling en stel ik voor, conform het verzoek te besluiten. Ik maak er wel een kanttekening bij. In de afgelopen twee dagen is mij zo ongeveer om het uur door bepaalde commissies gevraagd, punten van de agenda af te voeren om ruimte te maken voor de behandeling van andere onderwerpen, terwijl die vervolgens weer werden afgevoerd. Dat is een manier van werken waarmee de Kamer onmogelijk op 1 december klaar kan krijgen wat zij zelf graag voltooid zou zien. Ik teken hierbij aan dat uitstel van een debat betekent dat er volgende week niet een keer tot half één, maar tot een aanzienlijk later tijdstip zal moeten worden doorvergaderd. De Kamer weet dat het mij niet uitmaakt, maar ik wijs er nu alvast op, opdat ik volgende week op dit punt geen klachten krijg. En ik stel de Kamer tevens voor, nu niets meer van de agenda af te voeren en die gewoon af te werken, opdat wij de zaken die wij ons hadden voorgenomen vóór 1 december af te ronden, ook kunnen afronden.

Aldus wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 1996 (24400-XII);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Infrastructuurfonds voor het jaar 1996 (24400-A);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van hoofdstuk XII (Ministerie van Verkeer en Waterstaat) van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten voor het jaar 1994 (slotwet/rekening) (24307);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Infrastructuurfonds voor het jaar 1994 (slotwet/rekening) (24312).**

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **Leers** (CDA): Voorzitter! Wie stilstaat, komt niet vooruit. Deze woorden, eergisteren uitgesproken door de heer Hofstra, zijn ook vandaag nog actueel. Ze gaan niet alleen op voor de vele tienduizenden Nederlanders die vandaag opnieuw in ellenlange files hebben gestaan, maar ook voor de Kamer. Er is in de afgelopen dagen veel over het fileprobleem gezegd, maar er is helaas nauwelijks vooruitgang geboekt. Veel hoop op een concrete vermindering van het fileprobleem is er niet, terwijl de kritiek vanuit de Kamer en vooral vanuit de samenleving niet mals was.

De minister staat voor een onmogelijke opgave. Een oplossing op korte termijn is niet realistisch en op langere termijn bestaan er te grote verschillen van inzicht binnen de coalitie. De PvdA wil zo snel mogelijk een prijsbeleid, de VVD wil dat niet. De VVD wil zo snel mogelijk infrastructuuruitbreidingen, maar dat wil de PvdA weer niet. Met andere woorden: de minister krijgt nauwelijks de ruimte, heeft nauwelijks een kompas waarop zij kan varen.

De heer **Van Gijssel** (PvdA): Mag ik de heer Leers vragen waarop hij deze beoordeling baseert?

De heer **Leers** (CDA): Dat is helder geworden in eerste termijn. De heer Hofstra geeft naar mijn smaak terecht aan dat het tijd wordt om te denken aan de broodnodige uitbreiding van de infrastructuur. U neemt daar steeds afstand van.

De heer **Van Gijssel** (PvdA): Misschien kan ik dat iets toespitsen. U zegt dat de PvdA een prijsbeleid wil en de VVD niet. Dan heb u misschien het regeerakkoord of het SVV niet gelezen ± daar staat namelijk iets in over het prijsbeleid ± maar ook niet gehoord wat de heer Hofstra heeft gezegd. De heer Hofstra zei namelijk in eerste termijn dat het prijsbeleid wat hem betrof volop aan de orde is. Voor de uitbreiding van de infrastructuur geldt precies hetzelfde. Wij hebben een heel programma voor de uitbreiding van de infrastructuur. Daar werken wij voortvarend aan, maar niet voortvarend genoeg. Ook mijn fractie heeft gezegd dat er meer geld moet komen.